تکمیلی

یک قنات و هزار افسانه

افسانه‌ها و باورهای محلی بسیاری درباره قنات قصبه گناباد وجود دارد که اکثر آنها از زمان‌های بسیار قدیم در میان مردم این منطقه رواج داشته و در فرهنگ شفایی آنها ریشه دوانده است. گناباد شهری است که مردم محلی و ساکنانش باور دارند نام قدیم آن جن‌آباد به معنی آبادی جن‌ها بوده و در طول سال‌ها به جناباد و سپس گناباد تغییر یافته است. طبق افسانه در میان پیچ و خم قنات قصبه سرزمین جنیان قرار دارد و هر انسانی که راه ورود به آن را کشف کند اموال آنان را تصاحب می‌کند. دسته‌ای دیگر از افراد بر این باورند که در گذشته‌های دور و به دستور پادشاه، مردان را وادار به حفر قنات می‌کردند. به‌دلیل شرایط سخت و دشوار و نبود هوای کافی در زیر زمین، تعداد زیادی از آنان هنگام حفر و لایروبی کشته شدند. آنها با لباس‌های سپید مانند کفن به داخل قنات می‌رفتند زیرا همیشه احتمال آن وجود داشت که زنده برنگردند. این مردان تبدیل به ارواح سرگردانی شدند که در این تونل‌ها زندگی می‌کنند. همچنین در افسانه‌ای دیگر، بهمن از پادشاهان کهن ایران پس از ارتکاب یک گناه بزرگ خود را لایق سلطنت نمی‌بیند اما موبدان رای دادند که او برای کفاره گناه خود می‌تواند یک کار نیک انجام بدهد که خیر آن به عموم برسد. بهمن، هزار قنات در مکان‌های بی‌آب اطراف فرمانروایی خود احداث کرد که قنات مهم قصبه گناباد از آن جمله است. سرانجام این‌که به‌دلیل فاصله زیاد بین ردپاهایی که در کف قنات دیده می‌شود این نظریه مطرح شد که حفاران این قنات حداقل ۲۰ سانتی‌متر بلندتر از انسان‌های امروزی بودند.

برنامه‌های سفر ارزان برای همه اقشار مردم طراحی کنید

قرار شـده از این پس انجمن صنفی دفاتر خدمات مسـافرت هوایی و جهانگردی سراسر کشور، بسته‌های متنوع گردشگری و گردشگری ارزان قیمت طراحی کنند و در اختیار اقشار متوسط و فرودست بگذارند، البته اگر این اتفاق با درخواست و دستور امکان پذیرباشد؛ درخواستی که این بار و با این توجیه که سفر و شادی حق همه مردم است، از زبان عزت ا... ضرغامی، وزیر جدید میراث فرهنگی مطرح شده است. ضرغامی این را هم گفته که هر کسی گردشگری را قطب‌بندی کند، خیانت کرده و سفرهای زیارتی در کنار سفرهای سیاحتی، حق مسلم مردم ایران است و نباید آنها را دو مجموعه جدا از هم فرض کرد. او بر رفع سریع موانع توسعه گردشـگری هم تاکید کرده و با اشاره به این‌که اگر برنامه‌ریزی خوبی انجام شود بخش عظیمی از گردشگری و اهداف ما از این بخش تامین می‌شود، افزود: من برای گردشگری سلامت، دریایی، کشاورزی، تاریخی، ماجراجویانه، کوهستان، کویر و... به شکل مسـتقل برنامه‌ریزی می‌کنم و با اتکا به بخش خصوصی پروژه محور، پیش می‌روم./ جام جم دیلی

نمایی از قنات قصبه پیش از مدفون شدن زیر خاک

عکس: اداره میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری خراسان رضوی

پاکسازی و تخلیه خاک انباشت شده در مظهر قنات قصبه

چالش در مظهر جهان

پر کردن مظهر قنات جهانی قصبه گناباد فعلا و به اجبار نهادهای قانونی متوقف شد

رضا سلیمان نوری

ایران

یکی از مواردی که طی سال‌های اخیر به‌شدت در سطح اقتصاد شهری مورد توجه قرار گرفته، مساله برندینگ شهری است و این یعنی همه مدیران شهری و حتی اقشار مختلف ساکن در یک شهر در تلاش هستند تا اعتبار نام شهر خود را در سطح استان، کشور و حتی جهان و به تبع آن اقتصادش را با استفاده از گزینه حضور گردشگر افزایش دهند. البته پیدا می‌شوند افرادی که هنوز درک صحیحی از اهمیت این برندینگ جاذب گردشگر و درآمد ندارند و برخلاف جریان رود عمل می‌کنند. نمونه بارز این موضوع، ماجرایی است که چندی پیش در گناباد رخ داد و در جریان آن بخشی از مدیران مرتبط با قنات قصبه؛ طولانی‌ترین قنات جهان که نامش در فهرست بهترین‌های جهان در یونسکو به ثبت رسیده و تنها اثر جهانی خراسان رضوی است، اقدام به پر کردن مظهر یا همان محل خروج آب قنات کردند. البته این کار با واکنش سریع متولیان و مسؤولان شهر و استان و اعتراض میراث‌دوستان مواجه شد و به فاصله یک روز دوباره آب در مظهر این قنات به جریان افتاد. اما نفس دخل و تصرف در یک اثر ثبت جهانی که دیگر متعلق به یک ملت نیست و پس از ثبت متعلق به همه مردم جهان است، اقدامی خطرناک در حوزه میراث فرهنگی است که می‌تواند به حیثیت فرهنگی ما در سطح بین‌الملل آسیب وارد کرده و باعث خروج اثر از فهرست یونسکو هم بشود. در خصوص قنات جهانی قصبه البته دو طرف ماجرا مدعی بودند کارشان درست است؛ پرکنندگان مظهر قنات می‌گفتند به‌عنوان نماینده مالکان این اقدام را در راستای حفظ منافع آنها انجام داده‌اند و مدیران شهری و میراثی عنوان کردند که گرچه ممکن است حق با مالکان باشد اما از بین بردن مظهر قنات راه‌حل مشکل نیست.

هیات امنای قنات قصبه با این توجیه که شناکردن برخی افراد در حوضچه مظهر قنات مانع انتقال آب به مزارع کشاورزی شده، محل خروج آب قناتی که به ثبت جهانی رسیده را با خاک پر کردند

ظاهرا حدود یک ماه پیش پایگاه میراث جهانی قنات قصبه به همراه هیات امنای قنات جلسه‌ای را برگزار کرده و به این نتیجه می‌رسند که فضای مظهر را با تعریف کاربری و با رعایت پروتکل‌های بهداشتی در قالب طرحی که مورد تایید شورای فنی میراث‌فرهنگی استان و شورای قنات‌ها در کشور باشد، طراحی و اجراکنند.

۲۵ مرداد هیات امنا بدون اطلاع و هماهنگی با سایر مسؤولان «خرند دیواره»؛ مظهر قنات را به طول ۶ متر تخریب می‌کنند که البته در همان روز موضوع توسط کلانتری صورت جلسه و رایزنی‌هایی با یکی از اعضای هیات امنا صورت می‌گیرد که تخریب مظهر ادامه پیدا نکند اما متاسفانه در روزهای تعطیلی هیات امنا مجدد اقدام به تخریب کرده و در روز ۳۰ مرداد با چند کامیون خاک محل مظهر را می‌پوشانند و آب را از مسیر جوی کناری به مسیر جویبار قنات منتقل می‌کنند. پس از انتشار خبر بلافاصله پایگاه میراث جهانی قنات قصبه به ماجرا ورود کرده و با هماهنگی با کلانتری و انجام مکاتبات لازم با اداره‌کل میراث فرهنگی و ورود و دستور دادستان و فرماندار مقرر می‌شود ظرف ۷۲ ساعت شرایط به وضع سابق برگردانده شود. درنهایت با همکاری شورای شهر و شهرداری با استفاده از ماشین‌آلات شهرداری خاک‌های ریخته شده از روی مظهر برداشته می‌شود. اما هیات امنای قنات قصبه چرا و با چه دلیل محکمی اقدام به تخریب یک اثر ثبت جهانی شده، می‌کند؟ محمد نبی‌پور، رئیس هیات‌مدیره هشت نفره قنات قصبه گناباد که پر کردن مظهر قنات بر اساس تصمیم آنها صورت گرفت، در توجیه این اقدام چنین توضیح می‌دهد: اگر این بخش از قنات پر نشود طی چند ماه آینده مسیر آب مسدود خواهد شد که احتمال ریزش در طول مسیر قنات را در پی دارد، لذا برای جلوگیری از چنین اتفاقی، مظهر فعلی قنات قصبه با خاک پر شد تا مظهر جدید در مکانی بالاتر از نقطه کنونی ظرف چهار ماه آینده در طول مسیر قنات ساخته شود.

وی البته دلیل دیگری را هم برای این اقدام هیات‌مدیره قنات مطرح کرد و ضمن اشاره به تذکری که متن آن بر دیواره کناری مظهر قنات نوشته شده، گفت: برخی افراد محلی در طول مسیر انتقال آب قنات جهانی قصبه اقدام به برداشت آب برای مزارع کشاورزی، شنا در مظهر قنات یا شست‌وشوی اتومبیل و... می‌کنند و همین موارد باعث شد تصمیم بگیریم که مظهر قنات را با خاک پر کرده و به نقطه دیگری در طول مسیر منتقل کنیم.

رئیس هیات‌مدیره قنات قصبه گناباد همچنین مدعی شد اگر مسیر آب در منطقه مظهر فعلی قنات مسدود نشود مشکلی مانند آنچه پس از تخریب قنات بهاباد بر سر کشاورزی آن محدوده رخ داد در گناباد پیش می‌آید.

برخورد قانونی می‌شود

در واکنش به سخنان و ادله مطرح شده برای پرکردن مظهر قنات، مدیر پایگاه میراث فرهنگی قنات جهانی قصبه گناباد می‌گوید: هیات‌مدیره قنات نباید سر خود و بدون هماهنگی اقدام به دخل و تصرف در یک اثر جهانی می‌کرد، زیرا هر اقدامی در محدوده این اثر ثبت شده در فهرست میراث جهانی یونسکو باید با اطلاع مسؤولان ذی‌ربط و کسب مجوز از میراث فرهنگی و حتی یونسکو باشد. مشکل ناشی از شنای برخی افراد محلی در مظهر قنات قصبه هم قرار بود با ساخت یک مجتمع گردشگری در نزدیک مظهر قنات رفع شود. رسول صنوبری می‌افزاید: چندی پیش ۴۰۰ میلیون ریال برای بهسازی مظهر قنات قصبه هزینه شد که با اقدام مخرب اخیر هیات امنا همه این هزینه‌ها هدر رفت و اکنون باید خود پاسخگوی این هزینه هدررفته بیت‌المال باشند. مدیر پایگاه میراث فرهنگی قنات جهانی قصبه گناباد تاکید می‌کند که پیگیری‌هایی از طریق مجاری قانونی برای برخورد با عاملان این اقدام در دست انجام است.

تغییر مدیریت قنات

فرماندار گناباد هم با تاکید بر این‌که اجازه نمی‌دهد با چنین اقداماتی سلامت این قنات که سرمایه ملی و جهانی است با مخاطره مواجه شود، می‌گوید: پس از مطلع شدن از ماجرا و حضور در محل و مشاهده تخریب صورت گرفته، دستور برداشت خاک ریخته صادر شد. حامد قربانی در پاسخ به استدلال‌های هیات امنای قنات برای پرکردن مظهر قنات می‌افزاید: پر کردن مظهر قنات با خاک، راه‌حل مشکل نیست، باید اقدامات دیگری برنامه‌ریزی و اجرا می‌شد.

فرماندار گناباد یادآور می‌شود که براساس تفاهمنامه‌ای که چندی پیش تنظیم شده، مدیریت مظهر قنات قصبه به‌صورت مشترک تحویل شهرداری، شورای شهر و اداره میراث فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری این شهرستان می‌شود تا طرح مناسب گردشگری برای آن تدوین و اجرا شود.

راه‌حل‌های دیگری هم بود

مهدی صفاری، یکی از اعضای شورای اسلامی شهر گناباد هم با غیرکارشناسی و غیراجتماعی خواندن اقدام هیات امنای قنات می‌گوید: هیات امنای قنات قصبه با این توجیه که شناکردن برخی افراد در این محل و در مسیر شهرک شهرجو مانع انتقال آب به مزارع کشاورزی شده، اقدام به ریختن خاک کردند، درحالی که ساکنان محلی و به‌ویژه بچه‌ها در طول سال‌های متمادی در این مکان که برای آنها حکم تفرجگاه دارد، شنا می‌کرده‌اند و این اتفاق جدیدی نیست. قطعا پرکردن مظهر قنات، اقدام مناسب یا آخرین چاره نبود و اعضای هیات امنا می‌توانست اطراف مظهر را حصار بکشند و مانع انسداد مسیر آب شوند.

آسیب به اعتبار جهانی

در همین حال سرپرست معاونت میراث‌فرهنگی اداره‌کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی خراسان رضوی نیز می‌گوید: با پیگیری میراث فرهنگی و همکاری دادستانی، فرمانداری، شهرداری و شورای اسلامی شهر گناباد خاک‌های ریخته شده روی مظهر قنات جهانی قصبه گناباد برداشته و مظهر قنات به حالت قبل برگشت داده شد.

احسان زهره‌وندی می‌افزاید: به دلیل این که قنات‌ها سازه‌های چندوجهی هستند، یعنی مالکیت مردمی دارند و وزارت‌های جهاد کشاورزی، نیرو و میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی متولیان حوزه قنات‌های ثبت شده در فهرست میراث جهانی هستند، هیات امنای قنات‌ها به عنوان نمایندگان مالکان به تنهایی نمی‌توانند در خصوص اقداماتی از جمله لایروبی یا در حوزه‌های فنی و گردشگری به تنهایی تصمیم بگیرند و در چنین مواقعی ضروری است جلسات مشترکی با حضور نمایندگان سه وزارتخانه مسوول برگزار و تصمیم اصولی گرفته شود. به گفته زهره‌وندی، هیات امنای قنات قصبه در اردیبهشت امسال جلسه‌ای برگزار کردند و تصمیم گرفتند مظهر را بنا بر دلایلی فنی بپوشانند. آنها مدعی شده‌اند برخی جوانان برای شنا کردن در آب مظهر، مسیر عبور آب را مسدود می‌کنند که این باعث پس زدن آب شده و به قنات صدمه وارد می‌کند. آنان به این دلیل درخواست پوشاندن مظهر را داشتند که البته این اقدام، پاک کردن صورت مساله است و این مشکل راهکارهای فنی و اصول‌تری دارد.

سرپرست معاونت میراث فرهنگی خراسان رضوی با اشاره به اقدامات در دست اقدام برای رفع این مشکل یادآور می‌شود پس از ختم این ماجرا در جلسه‌ای که در دفتر شورای شهر گناباد با حضور هیات امنای قنات برگزار شد، مقرر شد تا زمان تبدیل این مکان به فضایی با کاربری گردشگری و خدمات‌رسانی، فعلا هیات امنا هیچ تغییری در آن ایجاد نکند.

زهره‌وندی با تاکید بر این‌که تخریب و تغییر بدون رعایت اصول میراثی نه‌تنها در سطح کشور، بلکه در جهان به اعتبار ما آسیب می‌رساند، تاکید می‌کند: قنات جهانی قصبه ثروتی است که در گناباد قرار دارد اما متعلق به همه مردم ایران است و وجهه جهانی دارد و این مساله‌ای نیست که اعضای هیات امنا برای آن تصمیم بگیرند.

قنات قصبه، شاهکاری بی‌همتا

قنات قصبه گناباد که در فهرست میراث جهانی یونسکو به ثبت رسیده، عنوان طولانی‌ترین قنات جهان را به خود اختصاص داده و یکی از آثار رمزآلود ایران محسوب می‌شود، چراکه هنوز سوالات بسیاری درباره آن وجود دارد و نقشه آن در نوع خود بی‌نظیر است.

این قنات با سابقه بیش از ۲۵۰۰ سال به عنوان قدیمی‌ترین و بزرگترین قنات کشور شاهکاری از پیوند هنر، دانش، تکنولوژی و مدیریت منابع آب است که مهم‌ترین شاخصه آن عمق مادر چاه، تکنولوژی حفر قنات و نیز شیوه بهره‌برداری آب است که آن را به یکی از جاذبه‌های تاریخی و مهندسی جهان تبدیل کرده است.

قنات قصبه سال ۷۹ توسط سازمان میراث فرهنگی با شماره ۲۹۶۳ در فهرست آثار ملی به ثبت رسید. این قنات از دو رشته اصلی و شش شاخه فرعی تشکیل شده و مادر چاه آن در دامنه شمالی سیاه‌کوه و مظهر کنونی قنات در جنوب محله معروف به قصبه شهر (کوی شرقی) قرار دارد.

مادر چاه قنات قصبه با آبدهی بیش از ۱۳۰ لیتر در ثانیه واقع در دامنه‌های شمالی سیاه‌کوه با کانالی به طول ۳۳ کیلومتر متشکل از هفت کانال متصل به هم تا مظهر قنات واقع در جنوب محله معروف به قصبه شهر یک شاهکار ساخته دست بشر بوده و نمادی از توانایی انسان در سازگاری با محیط است.

از جمله تدابیر به کاررفته در معماری این قنات تعدد چاه‌های آن است که به بیش از ۴۷۰ حلقه می‌رسد. تعدد چاه‌ها سبب پیشگیری از کورشدن چاه‌ها توسط دشمنان هنگام حمله و همچنین کاهش وزن طناب در زمان حفر و تخلیه چاه‌ها شده است.

از دیگر موارد آن می‌توان به دوشاخه‌شدن در فاصله ۶۸۳ متری کانال اصلی و سپس شش شاخه‌شدن کانال‌ها به دلیل پیشگیری از ریزش احتمالی و قطع جریان آب اشاره کرد.

قنات قصبه هم‌اکنون با بازگشایی ۵۰۰ متر اولیه برای بازدید گردشگران آماده شده و مابقی مسیر آن نیازمند مستحکم‌سازی و ایجاد امکانات رفاهی است.

این اثر تاریخی یکی از مهم‌ترین جاذبه‌های گردشگری منطقه است که با بررسی باستان‌شناسان داخلی و یافته‌های سفالین پراکنده در داخل قنات، تخمین زده می‌شود قدمت آن به دوره هخامنشی برسد. با توجه به سفال‌های جمع‌آوری شده که قابل مقایسه با سفال‌های دوران هخامنشی است احتمال دارد ایجاد قنات گناباد مقدم بر وجود آن شهر یا تشکیل اجتماعی در آن منطقه باشد.

طراح: بیژن گورانی

جدول شماره ۶۰۱۲

جدول عادی

افقی: ۱) نمایشنامه تراژدی شکسپیر- زمزمه کردن- آخرین بیت غزل ۲) خالص- پنجمین خلیفه عباسی که زندان معروفی داشت ۳) گرز آهنی- جانوری درنده از خانواده گربه‌سانان- عهده‌دار ۴) رها- پایه و اساس- رشته‌ای در شمشیربازی ۵) خفتن- وعده- آدم‌کشی ۶) جانشین وضو- ترنم- زیر پا مانده ۷) گهواره- ظریف‌اندام- از راست به چپ ۸) همراه پشتك- متعصب غیرمنطقی- چاشنی متنوع غذایی ۹) تلاش- متقاضی- مادر آذربایجانی ۱۰) خاندان- جانوری دوزیست شبیه مارمولك- از علوفه ۱۱) گنجه لباس- پیچ و تاب- چگونگی عملکرد اجزا در یك دستگاه ۱۲) پاك از تهمت- ستیزه‌کننده- شهر زیارتی ۱۳) بداخلاق- برنا- رودی جاری در مازندران ۱۴) نویسنده ایرانی رمان ثریا در اغما- مراقب و نگهبان ۱۵) فرشته شب اول قبر- شکافنده- وعده‌گاه.

عمودی: ۱) ذخیره کردن- باغ انگور ۲) انگشت‌نما- نویسنده تازه‌کار- هر بخش از اوستا ۳) چغندر پخته- بنایی در پاریس به‌یاد پیروزی‌های ناپلئون- فاقد عقیده ثابت ۴) نوعی خویشاوندی- واحد شمارش اسب- حالت گازی آب ۵) صوت شگفتی- خوراکی از تخم‌مرغ- شرعی ۶) شیوع یك بیماری که قابلیت سرایت دارد- سردی مطبوع- تیر پیکان‌دار ۷) پرنده شکاری- برطرف کردن زنگ از فلز- درخشش ۸) شیوه انجام کار- زنگ فلز- کامیاب ۹) عیب و عار- ظرف آب سرباز- هم دوره ۱۰) من و شما- از علائم مسمومیت ناشی از مارگزیدگی است- سلسله‌ای ایرانی ۱۱) آکنده- زیر شلواری- از حروف مقطعه قرآن ۱۲) دارای نظم و ترتیب- سگ بیمار- استخوان دیواره قفسه سینه ۱۳) داد و فریاد- نوعی آجر دانه‌درشت- یك چهارم ۱۴) پاك- بر زبان آوردن شهادتین هنگام دفن مرده- همه وجود آدمی ۱۵) از آثار شهید مطهری- بشر.

جدول ویژه

افقی: ۱) حداد- ابزار مکانیك- ازدواج نکرده ۲) بسیار گرم- نویسنده علمی تخیلی انگلیسی و خالق داستان برکه آتش ۳) خوراك قناری- جانشینان- دگرگون شده ۴) رودی در شمال ایتالیا- بی‌سر و پا- لازم ۵) از سازهای کوبه‌ای که آن را با چوب‌های مخصوص طبل می‌نوازند- جای خلوت و آرام- روکار ساختمان ۶) ضروری- آنتی‌بادی- سنگریزه ۷) نقطه تقاطع دو ضلع زاویه- بزرگ‌تر از قلوه سنگ- از اجزای درخت ۸) شکافنده- تیز و برنده- بی‌آلایش ۹) چاشنی غذایی تند- نافرمان- اکسید کلسیم ۱۰) حرف پیروزی- زمزمه‌کننده- پایانی ۱۱) تحلیل آثار هنری- از زنان اساطیری یونان- سلمانی ۱۲) گیوه کرمانشاهی- نگاه- شبکه گسترده جهانی ۱۳) فعال- افسار- کال ۱۴) درام تاریخی حماسی به کارگردانی استیون اسپیلبرگ- لباس ۱۵) نان خردشده در آبگوشت- چوپان- شکلی هندسی.

عمودی: ۱) وسیله‌ای برای تبدیل برق موجود به برق مناسب برای دستگاه- هم‌ولیز ۲) کاشف گردش خون- کوزه آب- اسب قهوه‌ای ۳) سخن دلنشین- سازمان جاسوسی اسرائیل- بالاترین درجه دانشگاهی ۴) تازه به‌راه افتاده- ابزار نوشتن- صورت اسامی ۵) ردیف- زاده شیر و ببر- خواندن قرآن ۶) کنگر فرنگی- تفریح- ریه ۷) شاعر دربار سلطان سنجر- از بازی‌های قدیمی دورهمی‌های خانوادگی- زیور ۸) قله کوه- رانکی- خواهش ۹) حاجت- راهرو سرپوشیده- تهیه کردن ۱۰) شهر زیارتی- غلام- ماده‌ای که از سوزاندن شکر به دست می‌آید ۱۱) پافشاری بیش از حد- کوکنار- رفوزه ۱۲) پرهیزکار- کاشتن بوته برنج- تر و تازه ۱۳) منطقه‌ای کوهستانی بین اردن و سوریه- ناپاکی- پاسخ مثبت ۱۴) ترمیم پارگی پارچه- ویژگی- تنها حیوانی که اهلی نمی‌شود ۱۵) به دربار پادشاه قاجار می‌گفتند- آماده برای خدمتگزاری.

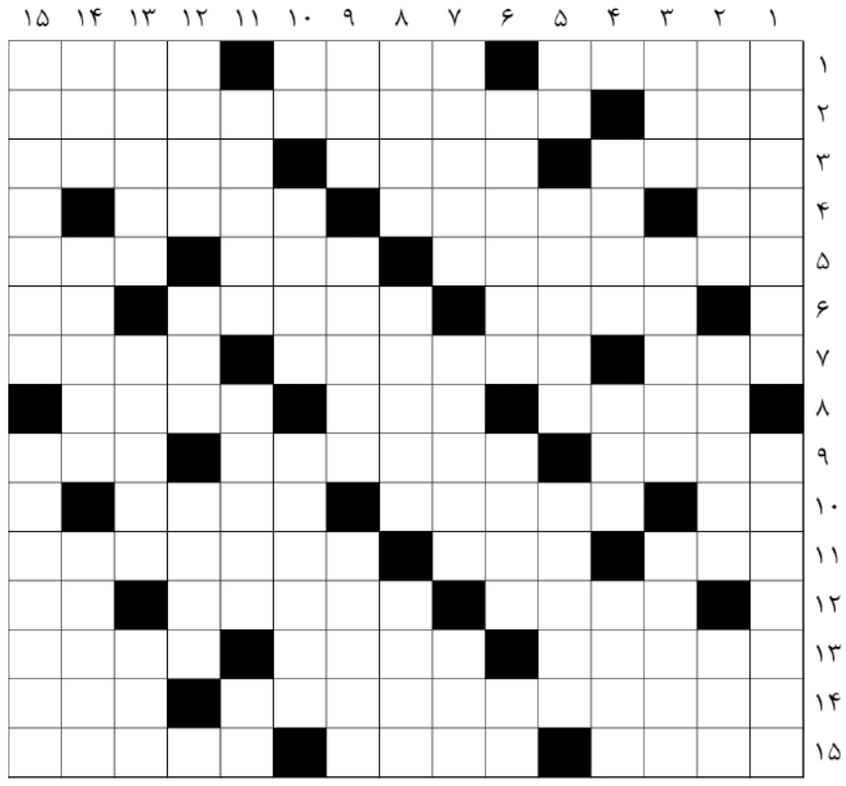

حل جدول عادی شماره ۶۰۱۱

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	ا	ش	ک	■	د	ر	د	ن	ا	ک	■	ا	س	ت	پ
۲	و	ی	ت	ا	م	ی	ن	■	م	و	ش	خ	ر	م	ا
۳	ی	و	■	د	ی	ز	ی	■	ل	ف	ا	■	ا	ر	
۴	ز	خ	م	ه	■	ب	ا	ل	ا	■	د	ا	د	ر	س
۵	ا	■	ج	م	ع	ی	■	ی	ک	ت	ا	■	ر	ض	ا
۶	ن	ا	ر	■	م	ن	ا	ل	■	ز	ب	و	ر	■	ب
۷	م	د	خ	ل	■	ی	ا	س	■	ا	ر	و	س	ا	
۸	ب	ی	■	س	ی	ب	ل	■	ت	ر	ا	ز	■	ن	د
۹	ا	ن	ب	ر	■	ن	ی	م	ا	■	م	ش	ن	ک	■
۱۰	ب	■	ر	و	ک	ش	■	ع	د	س	ی	■	ش	ی	د
۱۱	ک	ر	ک	■	م	ن	ج	م	■	ا	د	ب	ا	■	ه
۱۲	ب	س	ت	ن	ی	■	س	ا	م	ر	■	چ	ن	ی	ن
۱۳	ی	ا	■	ع	ا	د	ت	■	خ	د	ن	ک	■	ه	د
۱۴	ا	ن	ا	ر	ب	ی	ج	■	و	ی	ز	ی	ت	و	ر
۱۵	ت	ه	ی	ه	■	ک	و	س	ف	ن	د	■	ز	د	ه

حل جدول ویژه شماره ۶۰۱۱

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	م	ا	خ	■	ی	ا	د	ب	ر	ک	■	ع	ب	ی	د
۲	ح	س	ی	ن	ش	ی	خ	■	ه	ل	س	ی	ن	ک	ی
۳	ا	م	■	م	ت	ر	و	■	ب	ر	ی	ا	■	د	و
۴	ک	ا	خ	ن	■	م	ل	ا	ج	ا	د	ل	■	س	ب
۵	م	■	ا	م	ل	■	ا	د	ن	ا	■	ن	م	ت	ن
۶	ه	ض	م	■	د	ن	ی	ا	■	ف	ی	ل	ا	■	د
۷	■	ر	ا	د	ن	■	ه	ر	ه	■	ر	ع	ن	ف	ا
۸	ه	ی	■	ل	ی	م	■	د	ا	د	ا	■	ا	ل	ن
۹	ر	ح	م	ت	■	د	ه	ن	ه	ا	■	ب	ر	■	ی
۱۰	ت	■	ش	ا	م	خ	■	م	د	ا	ل	■	س	ج	ن
۱۱	ا	ث	ر	■	ع	ل	م	ا	■	ت	ی	م	ا	■	و
۱۲	م	ن	ک	س	ر	■	ح	م	ا	ر	■	ا	ی	ک	س
۱۳	و	ا	■	ا	ف	ک	ت	■	س	و	ش	ی	■	ل	ا
۱۴	ل	گ	ا	ر	ی	ت	م	ا	■	ف	ا	ت	و	خ	ی
۱۵	ر	و	ی	ا	■	ب	ل	و	ن	ی	ا	■	ن	م	ی